

**WYNIKI PLONOWANIA ODMIAN ROŚLIN
ROLNICZYCH W DOŚWIADCZENIACH
POREJESTROWYCH
w województwie łódzkim**

Pszenżyto jare/Żyto jare 2025

województwo [Ⓢ]
łódzkie

**Przewodniczący Łódzkiego Zespołu
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
dr inż. Przemysław Majchrowski**

Stacja Koordynująca PDO w woj. łódzkim
CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie
ul Polna 10, 97-330 Sulejów
tel.: 44 6162039
e-mail: sdoo@sulejow.coboru.gov.pl
www.sulejow.coboru.gov.pl

Opracowanie: **mgr inż. Aleksandra Siwik**

Redakcja merytoryczna: **dr inż. Przemysław Majchrowski**

Wydawca: SDOO w Sulejowie

**Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU SDOO w Sulejowie
jako źródła informacji**

Zrealizowano przy pomocy finansowej Samorządu Województwa Łódzkiego

W województwie łódzkim w sezonie wegetacyjnym 2025 w doświadczeniach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego badano 11 odmian pszenżyta jarego i 2 odmiany żyta jarego. W Krajowym Rejestrze znajduje się 25 odmian pszenżyta jarego, wszystkie polskiej hodowli oraz 11 odmian żyta jarego: 6 odmian populacyjnych (w tym jedna przeznaczona do uprawy na zielonkę) i 5 odmian mieszańcowych. Wszystkie odmiany populacyjne pochodzą z krajowej hodowli, a odmiany mieszańcowe hodowli zagranicznej KWS Lochow. Badania prowadzone były w ZDOO Lućmierz, SDOO Sulejów i HR Strzelce, przy uprawie na dwóch, poziomach agrotechniki ściśle według metodyki COBORU. Agrotechnika na poziomie (a1) różniła się od agrotechniki na poziomie (a2) zwiększonym nawożeniem azotowym o 40 kg/ha, ochroną przed chorobami, stosowaniem dolistnych preparatów wieloskładnikowych. Odmienne warunki siedliskowe i pogodowe zróżnicowały uzyskane wyniki w wymienionych punktach doświadczalnych. Najwyższe plony uzyskano w Strzelcach, gdzie pszenżyto na podstawowym poziomie agrotechniki plonowało średnio 72,6 dt/ha. W pozostałych jednostkach plony były niższe i wynosiły odpowiednio: w Lućmierzu 66,5 dt/ha, a w Sulejowie 64,0 dt/ha.

Opłacalność uprawy pszenżyta jarego zależy od właściwego wyboru odmiany. Poziom plonowania poszczególnych odmian, jak również odmienne cechy rolnicze i użytkowe mogą być pomocne w ich selekcji.

W obecnym sezonie, na podstawowym poziomie w zestawieniu trzyletnim najlepiej plonowała odmiana: Dyzma.

W ocenie zdrowotności uwzględniono tylko choroby najczęściej występujące: mączniak, rdza brunatna, septorioza liści i brunatna plamistość liści. Szczegółową ocenę nasilenia chorób przeprowadzono na przeciętnym poziomie agrotechniki. Stopień porażenia chorobami był zróżnicowany (tabela 6). Najmniejszą odpornością na mączniaka cechowały się odmiany Nokturn i Melton. Porażenie rdzą brunatną widoczne u odmian: Dyzma i Nokturn, porażenie septoriozą liści widoczne u odmian: Santos i Frigus.

Dorodność ziarna określa masa tysiąca ziaren (MTZ) i jest uważana za jeden z głównych elementów struktury plonu. Najwyższą MTZ miały odmiany: Nokturn, Dyzma i Santos (tabela 6).

Na podstawie uzyskanych wyników z doświadczeń PDO, z pszenżytem jarym Łódzki Zespół PDO podjął decyzję o utworzeniu dla pszenżyta jarego, Listy Odmian Zalecanych do uprawy na terenie województwa łódzkiego.

Lista Zalecanych Odmian do uprawy (LZO):

1. Dyzma	3. Narval
2. Namaku	4. Pryzmat

Na podstawie uzyskanych wyników z doświadczeń PDO, z żytem jarym Łódzki Zespół PDO podjął decyzję o utworzeniu dla żyta jarego, Listy Odmian Zalecanych do uprawy na terenie województwa łódzkiego.

Lista Zalecanych Odmian do uprawy (LZO):

- 1. KWS Allocator**

Tabela 1. **Pszennyto jare**. Odmiany badane. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Rok włączenia do LZO	Kod kraju pochodzenia	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – - pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4	5
1	Hugo	2018	2019	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o., Grupa IHAR, ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
2	Santos	2019	2020	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
3	Frigus	2023		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
4	Dyzma	2024	2025	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
5	Namaku	2024	2026	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
6	Narval	2024	2026	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
7	Nokturn	2024		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o., Grupa IHAR, ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
8	Pryzmat	2024	2025	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o., Grupa IHAR, ul. Główna 20; 99-307 Strzelce
9	Lukсор	2025		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
10	Mediolan	2025		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
11	Meleton	2025		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27; 64-000 Kościan
12	KWS Allocator -- żyto jare	2023	2024 ^R	DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5; 57-150 Prusy
13	KWS Picaflor -- żyto jare	2024		DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5; 57-150 Prusy

Tabela 2. **Pszenżyto jare**. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Miejscowość		Lućmierz	Strzelce	Sulejów
Powiat		Zgierski	Kutnowski	Piotrkowski
Kompleks rolniczej przydatności gleby		żytni dobry	żytni dobry	pszenny dobry
Klasa bonitacyjna gleby		IV b	IV b	III b
pH gleby w KCl		6,3	6,2	6,5
Przedplon		gryka zwyczajna	kukurydza	ziemniak
Data siewu	(dzień, m-c, rok)	26.03.2025	10.03.2025	01.04.2025
Obsada nasion	(szt/m ²)	450, 250*	450,250*	450,250*
Data zbioru	(dzień, m-c, rok)	12.08.2025	06.08.2025	12.08.2025
Nawożenie mineralne				
N na poziomie a ₁	(kg/ha)	141	45	127
N na poziomie a ₂	(kg/ha)	141	85	127
P₂O₅	(kg/ha)	60	40	60
K₂O	(kg/ha)	90	60	90
Nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowymi na poziomie a ₂	(l/ha)	–	Maximus AminoMicro – 0,9 kg Siarczan magnezu – 5 kg	RSM 26%– 1,5 kg AminoUltra MN-22- 0,5 kg
Środki ochrony roślin				
Zaprawa nasienna	(nazwa)			
Herbicyd	(nazwa, dawka/ha)	Biathlon 4D – 0,07l +Dash HC – 1,0l	Mustang Forte 195 SE – 0,8l Axial 50EC – 0,7l	Gold 450 EC – 1,0 l Granstar Ultra SX – 40g
Insektycyd	(nazwa, dawka/ha)	2 x Sparviero – 0,075 l	Delmetros 100 SC – 0,05 l Carnadine 200SL – 0,2l	Decis Mega 50EW – 0,2l Karate Zeon 050CS – 0,2l
Fungicyd- pierwszy zabieg	(nazwa, dawka/ha)	Soligor 425 EC – 0,8 l	Turbo Prime Pak– 0,8l	Makler 250 SE– 1l/ha
Fungicyd – drugi zabieg	(nazwa, dawka/ha)	AsPik 250EC – 1l	–	Ascra Xpro 260EC – 1,2 l
Regulator wzrostu	(nazwa, dawka/ha)	–	–	–

*obsada nasion żyta jarego

Tabela 3. **Pszennyto jare**. Warunki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Cecha	Lućmierz		Strzelce		Sulejów	
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Termin kłoszenia (dzień, m-c)	05.06.2025	05.06.2025	05.06.2025	05.06.2025	07.06.2025	07.06.2025
2	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c)	30.07.2025	30.07.2025	21.07.2025	21.07.2025	07.07.2025	08.07.2025
3	Wysokość roślin (cm)	112,6	107,7	109,8	104,8	107,1	105,6
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej (skala 9°)	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	8,0	8,2	6,8	7,7	6,9	7,2
6	Porażenie przez mączniaka prawdziwego** (skala 9°)	6,8		8,1		8,0	
7	Porażenie przez rdzę brunatną** (skala 9°)	8,5		7,1		8,4	
8	Porażenie przez septoriozę liści** (skala 9°)	7,8		7,5		7,6	
9	Porażenie przez septoriozę plew** (skala 9°)	8,5		9,0		9,0	
10	Porażenie przez fuzariozę kłosów** (skala 9°)	9,0		8,9		9,0	
11	Masa 1000 ziaren (g)	42,5	42,5	40,4	41,0	41,5	44,6
12	Wilgotność ziarna podczas zbioru (%)	11,1	11,7	13,4	13,3	12,2	12,0
13	Plon ziarna (dt z ha)	66,2	64,8	71,5	78,3	62,9	74,6

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

a₁ – przeciętny poziom agrotechniki; a₂ – wysoki poziom agrotechniki

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

** ocenę porażenia przez choroby przeprowadzono na przeciętnym poziomie agrotechniki – a₁

Tabela 4. **Pszenżyto jare.** Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁			Poziom a ₂		
		Lućmierz	Strzelce	Sulejów	Lućmierz	Strzelce	Sulejów
Wzorzec, dt z ha		66,5	72,6	64,0	65,2	78,2	76,9
1	Hugo	88	101	94	98	99	98
2	Santos	84	95	94	92	96	92
3	Frigus	100	97	92	93	102	101
4	Dyzma	105	97	109	110	95	111
5	Namaku	109	97	101	106	95	100
6	Narval	110	104	102	102	106	96
7	Nokturn	98	99	104	97	108	95
8	Pryzmat	105	100	98	96	98	95
9	Luksor	101	109	106	107	100	111
10	Mediolan	104	102	93	102	101	97
11	Meleton	96	95	90	102	101	85
12	KWS Allocator-żyto jare	100	96	96	107	94	103
13	KWS Picaflor żyto jare	97	88	99	103	88	97

Wzorzec –wszystkie badane odmiany pszenżyta jarego.

Tabela 5. **Pszenżyto jare**. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2025.2024, 2023, 2023-2025

Lp.	Odmiana	Plon ziarna w % wzorca							
		Poziom a ₁				Poziom a ₂			
		2025	2024	2023	Średnia 2023-2025	2025	2024	2023	Średnia 2023-2025
Wzorzec, dt z ha		67,7	48,5	66,5	60,5	73,4	52,5	66,5	63,7
1	Hugo	94	92	105	98	99	94	103	99
2	Santos	91	99	98	96	95	99	100	98
3	Frigus	97	99	96	98	100	97	97	99
4	Dyzma	104	104	—	104*	106	99	—	103*
5	Namaku	102	102	—	102*	101	103	—	102*
6	Narval	105	99	—	103*	103	102	—	102*
7	Nokturn	100	102	—	101*	101	102	—	102*
8	Pryzmat	101	104	—	103*	98	104	—	100*
9	Lukzor	106	—	—	—	107	—	—	—
10	Mediolan	99	—	—	—	101	—	—	—
11	Meleton	94	—	—	—	97	—	—	—
12	KWS Allocator–żyto jare	97	92	101	98	102	102	105	103
13	KWS Picaflor żyto jare	94	94	—	95*	96	98	—	97*
Liczba doświadczeń		3	3	3	9	3	3	3	9

Wzorzec: w roku 2025 – wszystkie badane odmiany pszenżyta jarego, w 2024 – Hugo, Santos, Frigus, Dyzma, Namaku, Narval, Nokturn i Pryzmat w roku 2023 –. Meleton, Mediolan i Lukzor.
*średnia z dwóch lat.

Tabela 6. **Pszennyto jare.** Ważniejsze właściwości rolniczo – użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2024, 2023, 2023-2025.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9°)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości młecznej		przed zbiorem		2025	Średnia 2023-2025	2025	Średnia 2023-2025
			2025	Średnia 2023-2025	2025	Średnia 2023-2025				
Wzorzec (skala 9°)			Poziom agrotechniki a₁							
			9,0	9,0	7,2	7,9	109,8	96,8	41,5	39,3
1	Hugo	3	0,0	0,0	-0,6	-0,2	-2,0	-0,9	0,8	0,5
2	Santos	3	0,0	0,0	-0,1	0,0	1,7	1,9	2,7	1,2
3	Frigus	3	0,0	0,0	-0,1	-0,2	4,5	2,7	-3,6	-2,4
4	Dyzma	2	0,0	0,0*	-0,6	-0,3 *	3,0	1,8 *	2,8	1,8 *
5	Namaku	2	0,0	0,0*	0,3	0,3 *	-9,3	-8,0 *	-5,2	-2,8 *
6	Narval	2	0,0	0,0*	0,1	0,2 *	-3,8	-1,9 *	-2,8	-1,5 *
7	Nokturn	2	0,0	0,0*	-0,2	-0,2 *	4,3	3,3 *	3,5	2,3 *
8	Pryzmat	2	0,0	0,0*	0,3	0,2 *	-1,5	-2,4 *	0,7	0,7 *
9	Luksor	1	0,0	—	0,4	—	2,2	—	-0,5	—
10	Mediolan	1	0,0	—	-0,1	—	3,3	—	-2,7	—
11	Meleton	1	0,0	—	0,4	—	-2,2	—	4,3	—
12	KWS Allocator - żyto jare	3	0,0	0,0	-0,6	-1,1	9,2	8,0	-12,8	-7,9
13	KWS Picaflor - żyto jare	2	0,0	0,0*	-0,9	-0,8 *	1,2	8,0 *	-11,9	-7,1 *
Wzorzec (skala 9°)			Poziom agrotechniki a₂							
			9,0	9,0	7,7	8,3	106,0	95,9	42,7	40,7
1	Hugo	3	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,7	0,1	1,1	0,7
2	Santos	3	0,0	0,0	0,3	0,2	2,8	1,5	2,3	1,6
3	Frigus	3	0,0	0,0	0,3	0,2	4,0	1,7	-4,0	-2,4
4	Dyzma	2	0,0	0,0*	-0,7	-0,4 *	4,3	2,4 *	2,2	1,5 *
5	Namaku	2	0,0	0,0*	0,1	0,0 *	-10,5	-8,3 *	-3,6	-2,5 *
6	Narval	2	0,0	0,0*	-0,2	-0,1 *	0,5	0,3 *	-1,9	-1,4 *
7	Nokturn	2	0,0	0,0*	-0,0	-0,0 *	3,1	3,6 *	2,7	1,8 *
8	Pryzmat	2	0,0	0,0*	-0,0	0,0 *	-2,2	-2,5 *	0,0	0,3 *
9	Luksor	1	0,0	—	0,6	—	1,3	—	0,7	—
10	Mediolan	1	0,0	—	-0,0	—	0,5	—	-3,4	—
11	Meleton	1	0,0	—	-0,2	—	-2,9	—	3,8	—
12	KWS Allocator - żyto jare	3	0,0	0,0	-0,9	-0,9	9,8	7,5	-10,9	-7,6
13	KWS Picaflor - żyto jare	2	0,0	0,0*	-0,4	-0,4 *	1,3	5,6 *	-11,5	-6,9 *
Liczba doświadczeń			0	6	3	9	3	9	3	9

Wzorzec: w roku 2025 – wszystkie badane odmiany pszenżyta jarego, w 2024 – Hugo, Santos, Frigus, Dyzma, Namaku, Narval, Nokturn, i Pryzmat, w roku 2023 – Meleton, Mediolan i Luksor.

*średnia z dwóch lat.

Tabela 7. **Pszennyto jare**. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki – a₁ (odchylenia od wzorca).

Lata zbioru: 2025,2024, 2023, 2023-2025.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak		Rdza brunatna		Septorioza liści	
			2025	Średnia 2023-2025	2025	Średnia 2023-2025	2025	Średnia 2023-2025
Wzorzec (skala 9°)			7,7	7,6	8,0	8,4	7,7	8,1
1	Hugo	3	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1	0,3	0,2
2	Santos	3	-0,5	-0,2	-0,2	-0,3	-0,5	-0,2
3	Frigus	3	0,2	0,2	0,3	0,2	-0,5	-0,2
4	Dyzma	2	0,7	0,7 *	-0,5	-0,2 *	0,0	-0,1 *
5	Namaku	2	0,5	0,2 *	-0,5	-0,2 *	-0,2	0,1 *
6	Narval	2	0,5	0,3 *	0,5	0,3 *	0,7	0,4 *
7	Nokturn	2	-0,8	-1,0 *	0,0	0,1 *	0,0	-0,2 *
8	Pryzmat	2	0,2	0,2 *	0,0	0,1 *	0,2	0,2 *
9	Luksor	1	-0,3	—	0,3	—	0,0	—
10	Mediolan	1	0,2	—	0,0	—	-0,5	—
11	Meleton	1	-0,5	—	0,2	—	0,5	—
12	KWS Allocator - żyto jare	3	-0,2	0,7	-1,5	-2,2	-0,2	0,1
13	KWS Picaflor - żyto jare	2	-0,3	0,3 *	-1,0	-1,8 *	-0,5	0,1 *
Liczba doświadczeń			3	9	3	8	3	8

Wyniki pochodzą tylko z tych doświadczeń w których dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Wzorzec: w roku 2025 – wszystkie badane odmiany pszenżyta jarego, w 2024 – Hugo, Santos, Frigus, Dyzma, Namaku, Narval, Nokturn i Pryzmat, w roku 2023 – Meleton, Mediolan i Luksor.

*średnia z dwóch lat.